

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een jobbonus
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met de Vlaamse jobbonus wil de Vlaamse regering het verschil tussen werken en niet werken verhogen. Op deze manier streeft de regering een dubbele doelstelling na, namelijk personen activeren en personen met een laag loon motiveren om aan de slag te blijven.

We kiezen voor een premie die toegekend wordt op basis van het loon op jaarbasis. De toekenning, berekening en uitbetaling van de premie wordt via een operationeel partnerschap tussen het Departement Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Belastingdienst uitgewerkt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Werk

Inhoudelijk structurelement: Activering

Het regeerakkoord voorziet de invoering van een Vlaamse jobbonus vanaf 2021:

“Werken moet lonen. Om het verschil tussen werken en inactiviteit te vergroten en tevens de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen verder te verhogen, wordt er vanaf 2021 een Vlaamse jobbonus ingevoerd. Die bedraagt netto minimaal 600 euro op jaarbasis voor mensen die voltijds werken en hierbij tot maximaal 1.700 euro bruto per maand verdienen. Het bedrag van de Vlaamse jobbonus wordt vervolgens uitgefaseerd richting een bruto maandloon bij voltijdse prestatie van 2.500 euro. Bij het bepalen van de hoogte van het bedrag van de Vlaamse jobbonus houden we ook rekening met het werkelijk aantal gepresteerde uren.”

Het engagement werd ook opgenomen in de beleidsnota Werk en Sociale Economie en de beleidsnota Financiën en Begroting. In het veerkrachtplan van de Vlaamse regering wordt de implementatie van de jobbonus conform de modaliteiten van het Regeerakkoord bevestigd.

De jobbonus is in BBT FB 2022 opgenomen onder operationele doelstelling 'OD 3: We blijven inzetten op het correct innen van belastingen in eigen beheer'. We maken het verschil groter tussen werken en niet-werken. In BBT WSE 2022 is de jobbonus opgenomen onder operationele doelstelling OD 1 'Het activeringsbeleid versterken en elke werkzoekende een aanbod op maat bieden'.

Naar aanleiding van de beslissingen in de politieke bilaterale werd ervoor gekozen om de jobbonus in te voeren vanaf 2022. De premie wordt berekend op basis van de prestaties verricht in 2021 en wordt uitbetaald in 2022. De loongrenzen werden aangepast naar aanleiding van het Interprofessioneel akkoord (IPA) van 25 juni 2021: de ondergrens wordt vastgelegd op 1.800 euro.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2021/60 van 22 februari 2021;
- het JOKER-advies van 11 maart 2021;
- het advies van de inspectie van financiën van 22 april 2021;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van 11 november 2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De jobbonus is een nieuwe beleidsmaatregel waarmee we vanuit de Vlaamse regering willen tegemoet komen aan de landenspecifieke aanbevelingen vanuit de Europese Commissie om werkenden een positieve financiële prikkel te geven om aan de slag te gaan (zie probleemstelling en omgevingsanalyse bij de memorie van toelichting).

De doelgroep van de jobbonus zijn personen met een laag beroepsinkomen. Via de jobbonus willen we hen een bijkomende financiële prikkel geven om aan het werk te gaan of te blijven.

Werknemers ontvangen jaarlijks het maximale bedrag van 600 euro wanneer ze bruto tot maximaal 1.800 euro per maand verdienen. Wanneer het brutoloon gelijk is aan 2.500 euro/maand of meer, komen zij niet in aanmerking voor de jobbonus. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de jobbonus voor personen met een brutoloon per maand tussen 1.800 euro en 2.500 euro. De jobbonus zal degressief afnemen tussen het maximum van 600 euro en het minimum van 20 euro bij voltijdse en volledige prestaties.

Voor uitbetaling 2023, inkomstenjaar 2022 willen we ten laatste bij de goedkeuring van de begroting 2023, de bedragen vastleggen van de premie en de grenswaarden. Het is daarbij de

bedoeling om, naast de verhoging van het laagste grensbedrag van 1.700€ naar 1.800€ ook het hoogste grensbedrag positief bij te stellen. We houden daarbij rekening met de beschikbare budgettaire mogelijkheden en monitoren tevens de evolutie aan de hand van het prognosemodel.

Op basis van de ervaring met uitbetaling van premies op basis van het loon, schatten we dat de ontwikkeling van een dergelijk systeem voor de uitbetaling van een Vlaamse jobbonus een jaar in beslag neemt.

Hierbij moet rekening gehouden worden met drie opeenvolgende fases: de juridische besluitvorming, de machtigingsaanvragen om de nodige authentieke bronnen te kunnen raadplegen, en de technische configuratie van deze bronnen en de verwerkingssystemen. Vanuit de overheid willen we maximaal inzetten op een automatische betaling van de premie aan de doelgroep op basis van authentieke bronnen. Op deze manier willen we het bereik van de jobbonus maximaliseren. Hieraan flankerend willen we ook inzetten op een brede communicatie en gericht communiceren naar partners die de potentiële doelgroep kunnen bereiken en indien nodig begeleiden bij het registreren van het rekeningnummer of om de aanvraagprocedure te doorlopen. Een volledige automatische toekenning aan de volledige doelgroep is immers geen sinecure om op te zetten.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de toelichting bij de artikelen verwijzen we naar de memorie van toelichting.

C. TIMING INWERKINGTREDING

Een eerste uitbetaling op basis van prestaties in 2021 kan gebeuren eind 2022. DWSE staat in voor de berekening en het checken van de toekenningsvoorwaarden. VLABEL staat in voor het ophalen en koppelen van de rekeningnummers via het Agentschap Digitaal Vlaanderen (Mijn Burgerprofiel) voor de jobbonus vanaf het refertejaar 2021. VLABEL betaalt vervolgens het jobbonusbedrag uit op de rekeningnummers die beschikbaar zijn via het Agentschap Digitaal Vlaanderen (Mijn Burgerprofiel).

De Vlaamse Regering bepaalt de inwerkingtreding van het decreet en kan hierbij een onderscheid maken tussen verschillende delen van het decreet. Op die manier kan bv. de timing van de betaling van de jobbonus afgestemd worden op de vereiste uitwerking van de vrijstelling van personenbelasting op federaal niveau, zodat het effect van de jobbonus niet teniet gedaan wordt door het bedrag weg te belasten in de personenbelasting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Meerjarenraming kost Vlaamse jobbonus voor loontrekkenden:

Jaar prestaties	2021	2022	2023	2024	2025
Geraamde kost jobbonus	€181.641.025	€181.817.757	€183.723.675	€185.283.374	€186.487.244

We ramen het benodigde budget voor de Vlaamse jobbonus op 182 miljoen euro voor de tewerkstelling in 2021. Tot en met een brutoloon van 1.800 euro bij voltijdse prestaties ontvangt men het maximumbedrag van de jobbonus van 600 euro per jaar. Men ontvangt een jobbonus zolang het brutoloon bij voltijdse prestaties kleiner is dan 2.500 euro. Bij een brutoloon van 2.499,9999 euro ontvangt men bij voltijdse prestaties 20 euro jobbonus per jaar. De bovenstaande raming gaat uit van alle loontrekkende activiteit: zelfstandigen met een loontrekkend bijberoep bijvoorbeeld krijgen in deze raming een jobbonus voor hun loontrekkend bijberoep.

De evolutie van het budget in de periode 2021-2025 is gebaseerd op de tewerkstellingsprognoses in de regionale economische vooruitzichten (Hermreg, laatste update in juli 2021).

In het uitgavendecreet met betrekking tot BO 2022 staat op begrotingsartikel CE0-1CDG2DP-WT 'JOBONUS' 177.761 keuro VAK/VEK ingeschreven.

Het advies van Inspectie van Financiën van 22 april 2021 was gunstig.

Het begrotingsakkoord werd op 29 april 2021 aangevraagd.

B. ESR-TOETS

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De jobbonus zal toegekend en uitbetaald worden via een operationeel partnerschap tussen Departement Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Belastingdienst. Voor het Departement Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Belastingdienst is er geen impact op het personeelsbestand. Door de doorgedreven digitalisering en automatisering kan dit opgevangen worden binnen het bestaande personeelsbestand van het Departement Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Belastingdienst. Er wordt daarnaast een bedrag voorzien voor de informatica-kosten, dat inbegrepen is in de begroting ingeschreven budgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen. Contractuele en statutaire ambtenaren komen in aanmerking voor de jobbonus, indien zij aan de voorwaarden het decreet en het uitvoeringsbesluit beantwoorden.

4. VERDER TRAJECT

Na de beslissing van de Vlaamse Regering willen we dit voorontwerp van decreet voorleggen voor advies aan de sociale partners (SERV), Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) en de Raad van State. Ook zal de vraag worden voorgelegd aan de federale minister van Financiën, de premie fiscaal vrij te stellen.

Een eerste stap voor de opstart van de gegevensuitwisselingen is de opmaak van protocollen en machtigingsaanvragen in samenwerking met de beheerders van de authentieke bronnen.

Voor de jobbonus moeten volgende gegevensstromen gemachtigd worden.

- Gegevensuitwisseling RSZ-WSE: machtiging IVC
- Gegevensuitwisseling KSZ (kruispuntbankregisters): machtiging IVC
- Gegevensuitwisseling FOD Financiën-WSE-protocol
- Gegevensuitwisseling RR-WSE: machtiging RR
- Gebruik RR VLABEL: machtiging RR
- Samenwerking met VDI: verwerkersovereenkomst
- Gegevensuitwisseling WSE-VLABEL: samenwerkingsovereenkomst + protocol

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een jobbonus en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet

2.1. het advies in te winnen van de SERV met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen,

2.2. het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen,

2.3. de gesprekken met de federale overheid te voeren om de vrijstellingen ondermeer in de personenbelasting en als bestaansmiddel bij het recht op maatschappelijke integratie te bekomen,

2.4. te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,

2.5. het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Matthias DIEPENDAELE